

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΦΛΩΡΙΝΑΣ
**ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ**

Πτυχιακή εργασία

Τίτλος : Ο ρόλος και η λειτουργία των παραμυθιών στη κατανόηση μαθηματικών εννοιών στη προσχολική εκπαίδευση

The role and function of fairytales in the mathematical concept comprehension in the preschool education.

Καθηγητής Α : Κωτσαλίδου Ευδοξία ειδικό διδακτικό προσωπικό

Καθηγητής Β : Κωτόπουλος Τριαντάφυλλος αναπληρωτής καθηγητής

Φοιτήτρια : Κυρολλάρη Άννα

ΑΕΜ : 3328

Φλώρινα 2020

Ευχαριστίες

Πριν από όλα θέλω να ευχαριστήσω την καθηγήτρια μου κυρία Κωτσαλίδου Δόξα και τον κύριο Κωτόπουλο Τριαντάφυλλο που με βοήθησαν στην εκπόνηση της εργασίας μου και που ήταν δίπλα μου σε ότι χρειάστηκα, μου έλυναν κάθε απορία με χαρά.

Επίσης τους φίλους και την οικογένεια μου που με στήριξαν και με ενθάρρυναν για την ολοκλήρωσή της πτυχιακής μου εργασίας και συνεπώς στην ολοκλήρωση των σπουδών μου. Υπάρχουν στιγμές που νιώθεις να κουράζεσαι και χρειάζεσαι κάποιον να σε ενθαρρύνει για να συνεχίσεις να προσπαθείς.

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες	2
Πρόλογος	4
Υπεύθυνη δήλωση λογοκλοπής	5
Περίληψη	6
Abstract.....	7
Εισαγωγή	8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

1.1 Τα μαθηματικά στο αναλυτικό πρόγραμμα	10
Ικανότητες που επιδιώκεται να αναπτυχθούν.....	12
1.2 ΔΕΠΠΣ 2011 και μαθηματικά.....	13
Ο εκπαιδευτικός	15
Τα μαθηματικά και μαθησιακές περιοχές	16

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

2.1 Παιδική λογοτεχνία	17
2.2 Ορισμός παραμυθιού.....	19
2.3 Η λογοτεχνία στην ανάπτυξη του παιδιού	19
2.4 Χαρακτηριστικά παραμυθιών.....	22
2.5 κατηγορίες και είδη των παραμυθιών	23

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

3.1 10 παραμύθια με μαθηματικά για το νηπιαγωγείο	25
Συμπεράσματα	35
Βιβλιογραφία.....	37

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η συγκεκριμένη πτυχιακή με τίτλο << Ο ρόλος και η λειτουργία των παραμυθιών στη κατανόηση μαθηματικών εννοιών στη προσχολική εκπαίδευση>> πραγματοποιήθηκε κατά την διάρκεια φοίτησής μου στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας τμήμα Νηπιαγωγών για να ολοκληρώσω τις σπουδές μου και να πάρω το πτυχίο. Η οριστικοποίησή της έγινε τον Δεκέμβριο του 2019 με σκοπό την ολοκλήρωση της τον Σεπτέμβριο του 2020 υπό την επίβλεψη της από την κα. Δόξα Κωτσαλίδου η οποία ανήκει στο ειδικό διδακτικό προσωπικό του Πανεπιστημίου.

Τα παιδιά στις προσχολικές ηλικίες αλλά και μετέπειτα συνηθίζουν να διαβάζουν παραμύθια με γονείς και συγγενείς σε διάφορες στιγμές τους. Στην πρακτική μου άσκηση είδα πως ένα παραμύθι μπορεί να λειτουργήσει ως εργαλείο εκμαθήσεις πολλών πραγμάτων σε αυτή την ηλικία και να χρησιμοποιηθεί στην εκπαίδευση των παιδιών, μπορεί εύκολα ανάλογα με το περιεχόμενό του να συνδεθεί με όλες τις μαθησιακές περιοχές. Εγώ επέλεξα να ερευνήσω πως τα παραμύθια βοηθούν τα παιδιά να κατανοήσουν και να μάθουν μαθηματικές έννοιες.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ

Γνωρίζοντας πλήρως τις συνέπειες των πνευματικών δικαιωμάτων και της κλοπής γραπτού υλικού θα ήθελα να δηλώσω ότι είμαι ο συγγραφέας της πτυχιακής εργασίας. Έχω κάνει χρήση ποικίλων πηγών πληροφόρησης απόψεων, ιδεών, θέσεων και προτάσεων παίρνοντας κείμενο, φράσεις ή λέξεις από αυτές οι οποίες αναφέρονται πιο κάτω στην εργασία.

Σε περίπτωση απόδειξης του αντιθέτου αναλαμβάνω την ευθύνη και την αποτυχία της πτυχιακής μου εργασίας και κατά συνέπεια την αποτυχία ολοκλήρωσης των σπουδών μου και της απόκτησης του τίτλου σπουδών.

Όνομα: ΚΥΡΟΛΛΑΡΗ ANNA

Ημερομηνία: Αύγουστος 2020

Περίληψη

Το κύριο θέμα έρευνας της συγκεκριμένης πτυχιακής εργασίας είναι αναζήτηση της προσφοράς των παραμυθιών στα παιδιά και κυρίως της απόκτησης μαθηματικών γνώσεων μέσω αυτών. Κάτι το οποίο μαρτυράτε και από τον τίτλο της εργασίας, θεώρησα πως είναι ένα σημαντικό ζήτημα καθώς τα παιδιά ξοδεύουν πολύ χρόνο στα παραμύθια και τα μαθηματικά υπάρχουν παντού στη ζωή μας από την πρώτη μέρα που γεννιόμαστε.

Στις ακόλουθες σελίδες μπορείτε να βρείτε πληροφορίες σχετικά με τα μαθηματικά στο αναλυτικό πρόγραμμα ενός νηπιαγωγείου και πως αυτά συνδέονται με τα παραμύθια. Επίσης υλικό που σχετίζεται με την λογοτεχνία, κυρίως τα παραμύθια, τα είδη και την προσφορά τους στα παιδιά. Καθώς και παραδείγματα με παραμύθια που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο νηπιαγωγείο μετά από ανάγνωσή τους για να μάθουμε μαζί με τα παιδιά μαθηματικές έννοιες.

Λέξεις κλειδιά : αναλυτικό πρόγραμμα, μαθηματικά, παραμύθια, παιδική λογοτεχνία

Abstract

The main subject of research of this thesis is the pursuit of the significance of fairy tales on children and most importantly of gaining knowledge. Something you can ascertain from the title of this thesis. I believe it is an important issue since kids spend a considerable amount of time on reading fairytales and maths exist everywhere in our lives since we were born.

In the following page you can find information about maths on the detailed program of a kindergarten and the way they are connected to fairytales. Apart from that there is material about literature, especially fairytales, different kinds of fairy tales and their importance for the children you can also see examples with fairytales that can be used in the kindergarten after reading so that kids can gain knowledge of maths through them.

Key words : detailed program, mathematics, fairytales, children's literature

Εισαγωγή

Πλέον από πολύ μικρές ηλικίες τα παιδιά έρχονται σε επαφή με το βιβλίο, σε όποια μορφή και αν έχει. Είναι πολύ συνηθισμένο να παιδιά προτού πάνε για ύπνο να διαβάζουν ένα παραμύθι μαζί με κάποιο μέλος της οικογένειά του. Μέσα από τα παραμύθια μπορεί κανείς να μπει σε ένα διαφορετικό κόσμο και να ξεφύγει από την καθημερινότητα και τα προβλήματα. Το ίδιο ισχύει και για τις μεγαλύτερες ηλικίες μέσω από διαφορετικά βιβλία καθώς αλλάζουν για κάθε ηλικία είναι διαφορετικά.

Είναι πολύ σημαντικό όταν διαβάζουμε κάτι να το κατανοούμε και να μπαίνουμε στη θέση του ήρωα. Η διάθεση και η ψυχολογία μας επηρεάζονται ανάλογα με την πλοκή. Αν διαβάσουμε κάτι όταν ήμαστε χαρούμενοι και ξανά διαβάσουμε το ίδιο όταν δεν ήμαστε καλά θα διακρίνουμε διαφορές, και στο πως καταλάβαμε κάτι αλλά και σε πολλά πράγματα. Μπορεί σε μια διαφορετική στιγμή να συγκινηθούμε ή να στεναχωρηθούμε με κάτι που υπό άλλες συνθήκες να μην μας επηρέαζε.

Μέσα από τα παραμύθια πολλές φορές περνάμε και διάφορα μηνύματα στα παιδιά. Μπορούμε να μάθουμε σωστά πράγματα και τι είναι λάθος, να μοιραζόμαστε να μην κλέβουμε, να μάθουμε πως για κάθε λάθος που κάνουμε υπάρχει και η τιμωρία. Και γενικά πληροφορίες, υπάρχουν παραμύθια από διαφορετικούς λαούς και μέρη, διαβάζοντάς τα μπορείς να μάθεις πράγματα για το παρελθόν, τα ήθη, τα έθιμα και τις παραδόσεις.

Σύνηθες στα παραμύθια είναι να ξεκινούν με την φράση: <<Μια φορά και έναν καιρό>> ή άλλες παρόμοιες. Στο τέλος στις περισσότερες περιπτώσεις κυριαρχεί η έκφραση :<<και ζήσαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα>>. Μπορεί μέσα από το παραμύθι να παρουσιάζεται ένα πρόβλημα ή κάποιος κακός να επιδιώκει κάτι που δε είναι σωστό αλλά πάντα στο τέλος ο κακός χάνει ή κάτι παθαίνει και κερδίζει το καλό, έτσι όλα είναι καλά και ευτυχισμένοι.

Κάτι ακόμα που βλέπουμε συχνά στα παραμύθια είναι ότι κυριαρχεί το υπερφυσικό και το μαγικό. Παρατηρείται ζώα να μιλάμε, λιοντάρια, μάγισσες, πρίγκιπες και βασίλισσες να έχουν μαγικές ικανότητες, πλάσματα και αντικείμενα να ζωντανεύουν και να παίρνουν ανθρώπινες μορφές. Μέσα από αυτά μας μεταφέρουν

και εμάς σε ένα άλλο φανταστικό κόσμο, ξεφεύγουμε από τον δικό μας βαρετό και συνηθισμένο.

Επομένως τα παραμύθια είναι απαραίτητα στην διαπαιδαγώγηση των παιδιών από νωρίς και δεν πρέπει να λείπουν από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Ένα παραμύθι μπορεί να λειτουργήσει ως αφορμίσει για πολλά. Μπορεί να συνδεθεί με όλες τις μαθησιακές περιοχές και μέσα από αυτό να μιλήσεις για όλα τα θέματα που μπορεί να συναντήσει στη πορεία της ζωής του το παιδί. Θέματα όπως ο θάνατος, ο χωρισμός και άλλα που είναι μέσα στη ζωή και δεν μπορείς να τα αποφύγεις, με τον σωστό όμως τρόπο και με κατάλληλα παραδείγματα και λεξιλόγιο. Είναι ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο για τον εκπαιδευτικό.

Η μαθησιακή περιοχή που σχετίζεται με τα μαθηματικά είναι επίσης χρήσιμη διότι είτε θέλουμε είτε όχι θα τα συναντήσουμε κάποια στιγμή στη ζωή μας. Ακόμα και τα απλά μαθηματικά, τους αριθμούς, και η ηλικία μας ένας αριθμός είναι, το ύψος μας, το βάρος μας.

Υπάρχουν πάρα πολλά παραμύθια κατάλληλα για διάφορες ηλικίες και κυρίως για το νηπιαγωγείο, στα οποία αναφέρονται αριθμοί. Μέσα από αυτά μπορούν εύκολα να στηθούν δραστηριότητες και παιχνιδάκια σε μια αίθουσα με παιδιά. Ξεκινώντας από απλές μετρήσεις, πρόσθεση, αφαίρεση, μοτίβα και στη πορεία και άλλα, αναλόγως την ηλικία του κοινού.

Σκοπός επομένως αυτής της πτυχιακής εργασίας είναι να ερευνήσει πώς τα παραμύθια μπορούν να επηρεάσουν τα παιδιά. Τι επίδραση έχουν τα παραμύθια στις μικρές κυρίως νηπιακές ηλικίες και πώς μέσα από αυτά μπορούν να αποκτήσουν περεταίρω γνώσεις. Πιο συγκεκριμένα μαθηματικές γνώσεις, κάτι που για κάποιους θεωρείται δύσκολο και για το οποίο πρέπει να ξεκινήσει σωστά η εκμάθησή του.

Επομένως στην ακόλουθη πτυχιακή μπορεί κανείς να βρει πληροφορίες για την λογοτεχνία, κυρίως την παιδική, τα παραμύθια και την θέση που έχουν στο αναλυτικό πρόγραμμα ενός νηπιαγωγείου. Επίσης και τα μαθηματικά πόσο χρήσιμα είναι και πώς μπορούν να διδαχτούν στο νηπιαγωγείο. Αλλά και μερικά παραδείγματα παραμυθιών μαζί με δραστηριότητες που συνδέονται με τα μαθηματικά.

Πιο αναλυτικά στο πρώτο κεφάλαιο αναφέρονται τα μαθηματικά και όσα πρέπει να γνωρίζει κανείς με βάση τα αναλυτικά προγράμματα, τον ρόλο του εκπαιδευτικού σε όλο αυτό και οι ικανότητες που επιδιώκεται να αναπτυχθούν μέσα από τα μαθηματικά.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται ο ορισμός του παραμυθού, τα χαρακτηριστικά και τα είδη των παραμυθιών. Πληροφορίες για την λογοτεχνία και πως επηρεάζει τα παιδιά, πως μέσα από αυτήν μπορείς να βρεθείς σε ένα μαγικό κόσμο, στον οποίο όλα είναι διαφορετικά και κύριος στόχος τους είναι να μάθουν στα παιδιά να κάνουν πάντα το σωστό, αφού πάντα το καλό κερδίζει στο τέλος.

Στο τρίτο και τελευταίο κεφάλαιο αναφέρονται δέκα παιδικά παραμύθια που μέσα στο κείμενο αναφέρονται κάποιοι αριθμοί και με αυτούς η νηπιαγωγός μπορεί να κάνει διάφορες δραστηριότητες με τα παιδιά σχετικά με το κομμάτι των μαθηματικών. Αναφέρεται ποιος αριθμός κυριαρχεί καθώς και παράδειγμα με δραστηριότητα. Δεν θα βρει κανείς μόνο τον τίτλο του παραμυθιού αλλά και μια περίληψή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

1.1 τα μαθηματικά στο αναλυτικό πρόγραμμα

Σκοπός του νηπιαγωγείου είναι να συμβάλει στην συναισθηματική, σωματική, νοηματική και κοινωνική ανάπτυξη του παιδιού, με ευρύτερο στόχο την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Το νηπιαγωγείο πρέπει να εξασφαλίζει στο παιδί τις προϋποθέσεις έτσι ώστε να αναπτυχθεί και να κοινωνικοποιηθεί σιγά-σιγά και πολύπλευρα. Εδώ κρίνεται απαραίτητη η ενσωμάτωση της προσχολικής αγωγής στον ενιαίο σχεδιασμό της εκπαίδευσης, αφού η προσχολική αγωγή αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο του εκπαιδευτικού συστήματος.

Τα παιδιά διαμορφώνουν, τροποποιούν και δομούν ιδέες με τη συνεχή αλληλεπίδραση με το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον. Αναπτύσσουν απλές μαθηματικές δεξιότητες με την εφαρμογή των ιδεών τους σε καθημερινές πράξεις και προβλήματα. Χειρίζονται απλές μαθηματικές έννοιες για να αντιληφθούν τη λογική καθημερινών πράξεων και προβλημάτων, ρωτούν γύρω από σχέσεις, σχέδια και ακολουθίες.

Σκοπός του προγράμματος των μαθηματικών στο νηπιαγωγείο είναι να υποβοηθήσουν τα παιδιά μέσα από βιωματικές καταστάσεις να επεκτείνουν τις πρώτες μαθηματικές γνώσεις τους και να εφαρμόζουν οικείες μαθηματικές δομές σε νέες καταστάσεις. Να επεξεργάζονται και να αξιοποιούν δεδομένα, να συγκρίνουν και να μετασχηματίζουν απλές σχέσεις και διαδικασίες με την δομική και τον έλεγχο. Να ενδιαφέρονται, να επινοούν και να επιλύουν προβλήματα και να αξιοποιούν τη σύγχρονη τεχνολογία. Κατά την διαδικασία επίλυσης προβλημάτων, ομαδικά και ατομικά, τα παιδιά αναπτύσσουν ιδικές ικανότητες όπως να συγκρίνουν και να συσχετίζουν αντικείμενα, να αντιλαμβάνονται κάποιες ιδιότητες σχέσεις και συνδυασμούς και τέλος να μετρούν και να αναγνωρίζουν απλά σχήματα στο περιβάλλον.

Ικανότητες που επιδιώκεται να αναπτυχθούν

Τα παιδιά θα πρέπει να δίνονται ευκαιρίες μέσα από διάφορες δραστηριότητες και με κατάλληλες διδακτικές παρεμβάσεις να εφαρμόζουν τα μαθηματικά στην καθημερινή πρακτική έτσι ώστε :

- Να προβληματίζονται και να ερευνούν διάφορες καταστάσεις, να στηρίζονται σε προηγούμενες γνώσεις, να καταλήγουν σε υποθέσεις και συμπεράσματα.
- Να χρησιμοποιούν υλικά, μέσα και καταστάσεις που συνδέονται με την καθημερινή ζωή.
- Να αξιοποιούν τις δυνατότητες για αριθμητικές εφαρμογές μέσα στα όρια δυνατοτήτων
- Να οικοδομούν σιγά-σιγά την έννοια των αριθμών.
- Να ερμηνεύουν στοιχεία που τα περιβάλλει μέσα από διαδικασίες παρατήρησης και περιγραφής, σύγκρισης, ταξινόμησης, αντιστοίχισης και συμβολικής αναπαράστασης.
- Να διατυπώνουν απορίες ή προβλήματα και να παράγουν υλικό για την επίλυσή τους.
- Να επεκτείνουν τις γνώσεις σχετικά με τον αριθμό.
- Να μετρούν χρησιμοποιώντας αυθαίρετες μονάδες μέτρησης .
- Να κατανοούν χωροχρονικές έννοιες και να αντιλαμβάνονται την έννοια της μέτρησης του χώρου.
- Να αναγνωρίζουν σχήματα, μοτίβα.
- Να εμπλουτίζουν το λεξιλόγιο τους με σχετικές-μαθηματικές λέξεις και να αξιοποιούν την τεχνολογία.

Τα παιδιά συναντάνε προβλήματα και καταστάσεις στις οποίες έχουν να επεξεργαστούν ποσότητες, σχήματα και αριθμούς. Μερικά προβλήματα μπορούν να λυθούν με παραπάνω από έναν τρόπο, αυτό πρέπει να γίνει γνωστό στα παιδιά εξ αρχής. Δίνονται οι ευκαιρίες να παρατηρούν αντικείμενα σε διάφορα σχήματα και μεγέθη. Τα παιδιά στη νηπιακή ηλικία συνήθως έχουν την περιέργεια να ρωτάνε τι το διαφορετικό

θα συνέβαινε αν γινόταν κάτι αλλιώς η γιατί κάτι έγινε με αυτόν τον τρόπο και όχι τον άλλον. Μαθαίνουν επίσης την χρήση και <<αξία>> των χρημάτων, κάνουν συναλλαγές μεταξύ τους ενώ παίζουν π.χ. στο μαγαζάκι. Ονοματίζουν διάφορα αντικείμενα και λένε το σχήμα όπως για παράδειγμα τα έπιπλα της τάξης, χρησιμοποιούν απλά γεωμετρικά σχήματα και τα αναγνωρίζουν. Παντού συναντάνε λέξεις που σχετίζονται με τα μαθηματικά, στα παραμύθια, στα τραγούδια, στο ημερολόγιο ενός νηπιαγωγείου αλλά και στο τηλέφωνο.

1.2 ΔΕΠΠΣ 2011 και μαθηματικά

Παρά την ευρεία αναγνώριση των μαθηματικών και της αναγκαιότητάς τους στη εκπαίδευση, πολλοί γονείς αλλά και εκπαιδευτικοί πιστεύουν πως τα παιδιά στις μικρές ηλικίες δεν μπορούν να κατανοήσουν και να έρθουν σε επαφή με μαθηματικές έννοιες. Αυτή η άποψη με την πάροδο των χρόνων έχει αλλάξει και τα μαθηματικά έχουν ενταχθεί στον πρώτο κύκλο σπουδών στην ηλικία των 4-8 ετών. Η ανάπτυξη της εκπαίδευσης των μαθηματικών είναι σημαντική για κοινωνικούς, αναπτυξιακούς και διδακτικούς λόγους. Οι μαθητές ενός νηπιαγωγείου σήμερα ζουν σε ένα κόσμο που εξελίσσεται γρήγορα κοινωνικά, επιστημονικά και τεχνολογικά. Με την εξέλιξη και την αλλαγή της πραγματικότητας τα παιδιά στο μέλλον θα πρέπει να είναι σε θέση να λύσουν προβλήματα και να επεξεργαστούν δεδομένα.

Κεντρικός στόχος των μαθηματικών μέσω της εκπαίδευσης δεν είναι η μάθηση εννοιών, αντίθετα η ανάπτυξη ενός διαφορετικού τρόπου σκέψης. Αυτό ξεκινά από μικρή ηλικία μαζί με την προσπάθεια ανάπτυξης κοινωνικά, συναισθηματικά και νοητικά.

Τα μαθηματικά απαιτούν χρόνο για τη εκμάθησή τους, υπάρχει μια πορεία δημιουργίας και ανάπτυξης προτού σταθεροποιηθούν, δεν είναι εφικτό να δημιουργηθούν ξαφνικά στις ανθρώπινες σκέψεις.

Σε περίπτωση που η εκπαίδευση έχει στόχο να εφοδιάσει τους μαθητές με μαθηματικές γνώσεις γεμάτες νόημα, με ένα αξιόλογο μαθηματικό υπόβαθρο, θα πρέπει να ξεκινήσει η διαδικασία εκμάθησης τους από μικρή ηλικία.

Το πρόγραμμα των μαθηματικών στην πρώτη σχολική ηλικία, συμπεριλαμβάνονται οι άξονες των μαθηματικών εννοιών οι οποίοι είναι κατάλληλα σχεδιασμένοι για την ενιαία εκπαίδευση των μαθηματικών. Στην ηλικία αυτή ξεκινά απλά η ανάπτυξη των μαθηματικών γνώσεων και θα ολοκληρωθεί στο Λύκειο όπου είναι και το τέλος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Τα μαθηματικά έχουν στηριχθεί στη λογική των τροχιών ανάπτυξης των εννοιών που οργανώνουν την διαδρομή που θα ακολουθήσουν τα μαθηματικά στην εμπειρία που θα αποκτήσουν τα παιδιά.

Υπάρχουν πέντε άξονες που με τις τροχιές που αναπτύσσονται όσο αφορούν τα μαθηματικά στην εκπαίδευση και είναι οι εξής :

Αριθμοί και πράξεις : φυσικοί αριθμοί μέχρι το 10 και απλές πράξεις

Χώρος και γεωμετρία : προσανατολισμός σε χώρο και παρατήρηση γεωμετρικών σχημάτων

Εισαγωγή στην άλγεβρα : κανονικότητα και ισότητα

Μετρήσεις : μέτρηση του μήκους, των επιφανιών και του όγκου

Στοχαστικά μαθηματικά : εισαγωγή στις πιθανότητες

Τα περισσότερα από αυτά στην πρώτη σχολική ηλικία τα παιδιά δεν είναι σε θέση να τα διδαχθούν ούτε να κατανοήσουν πλήρως τις έννοιες απλά αποκτούν μια πρώτη εμπειρία με αυτές.

Στο ακόλουθο πρόγραμμα έχει οργανωθεί σε άξονες και τροχιές. Στις τροχιές δίνονται οι μαθησιακοί στόχοι, το σχετικό περιεχόμενο και προτεινόμενες δραστηριότητες με διδακτικές υποδείξεις. Σε αντίθεση με το παλαιότερο πρόγραμμα το νέο εμφανίζει την ανάλυση της θεματικής περιοχής σε βασικές τροχιές ανάπτυξης. Σε κάθε τροχιά υπάρχει περιεχόμενο με δραστηριότητες και οδηγίες. Στο τέλος κάθε άξονα υπάρχουν ενδεικτικές δραστηριότητες.

Στο νέο πρόγραμμα τα σχήματα είναι μια από τις τέσσερις κατηγορίες το άξονα χώρος και γεωμετρία, στην τροχιά η έννοια των σχημάτων αναλύεται σε :

- 1) Αναγνώριση, ονομασία και ταξινόμηση των γεωμετρικών σχημάτων και των στερεών
- 2) Ανάλυση γεωμετρικών σχημάτων κι στερεών σε στοιχεία και ιδιότητες
- 3) Κατασκευές γεωμετρικών σχημάτων και στερεών
- 4) Σύνδεση μεταξύ σχημάτων και στερεών
- 5) Ανάλυση ή σύνθεση γεωμετρικών σχημάτων και στερεών σε άλλα σχήματα ή μέρη.

Η οργάνωση αυτή είναι για ολόκληρο το πρόγραμμα σπουδών στα μαθηματικά και υποστηρίζει την σταδιακή ανάπτυξη της κάθε έννοιας. Όταν αναλύεις τις διαστάσεις ο εκπαιδευτικός αποκτά τις πληροφορίες συγκρότησης των εννοιών και έχουν ως αποτέλεσμα την καλύτερη οργάνωση και ολοκλήρωση της δραστηριότητας.

Ο εκπαιδευτικός

Οι μικρές ηλικίες επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους στη δημιουργία δράσεων που τα φέρνουν σε επαφή με διάφορες καταστάσεις ανάπτυξης των μαθηματικών εννοιών. Οι εκπαιδευτικοί εκτός από τις καταστάσεις αυτές προσπαθούν να αναπτύξουν διερευνητικές ικανότητες και ικανότητες επίλυσης προβλημάτων καθώς και ικανότητες επικοινωνίας.

Τα βασικά χαρακτηριστικά του νέου προγράμματος είναι :

- Η απασχόληση των παιδιών με δραστηριότητες κοντά στην εμπειρία τους τις οποίες προτείνει ο εκπαιδευτικός με σκοπό να βγάλουν ένα αποτέλεσμα όσο το δυνατόν χωρίς την παρέμβαση του εκπαιδευτικού.
- Ο εκπαιδευτικός πρέπει να ενθαρρύνει την ενεργητική δραστηριότητα με στόχο την ανάπτυξη, αυτό ονομάζεται μαθηματική δράση. Αυτό περιλαμβάνει αναζήτηση σχέσεων, ιδιοτήτων, ομοιοτήτων και διαφόρων πιθανών τρόπων επίλυσης προβλημάτων και οδήγηση σε συμπεράσματα.

- Η ενθάρρυνση των σκέψεων των παιδιών από τον εκπαιδευτικό σχετικά με την δράση τους με εξηγήσεις για το τί έκαναν και γιατί. Τα συμπεράσματα που βγάζουν τα παιδιά είναι το πρώτο στοιχείο της μαθηματικής ανάπτυξης τους.

Για αυτά και με την επιλογή κατάλληλων δραστηριοτήτων και πλαισίωση με το σωστό υλικό δημιουργείτε ένα περιβάλλον γενικεύσεων των απαραίτητων προϋποθέσεων της μαθηματικής ανάπτυξης. Μια μαθηματική δραστηριότητα είναι μια δραστηριότητα με σκοπό να λύσει προβλήματα και καταστάσεις που για να επιτευχθεί προϋποθέτει τη συστηματική διεργασία με σημαντικότερη την δημιουργία δεσμών ανάμεσα σε διαφορετικά πλαίσια, τη επεξήγηση των δράσεων και λύσεων για παράδειγμα η επικοινωνία μέσα από διαφορετικά μέσα. Η εκπαίδευση των μαθηματικών στοχεύει στην ανάπτυξη των ικανοτήτων που προκύπτουν και στην προσέγγιση περισσοτέρων εννοιών.

Τα μαθηματικά και μαθησιακές περιοχές

Οι έννοιες των μαθηματικών συνδέονται με τις υπόλοιπες θεματικές περιοχές και δεν μπορούν να αναπτυχθούν έξω από συγκεκριμένο πλαίσιο. Μια δραστηριότητα από οποιαδήποτε μαθησιακή περιοχή μπορεί να εμπλουτιστεί προσθέτοντας μια μαθηματική δραστηριότητα. Όπως για παράδειγμα μπορούν να δουν τα γεωμετρικά σχήματα και να παρατηρήσουν τις συμμετρίες σε ένα έργο τέχνης, να μετρήσουν η να κάνουν πράξεις για να λύσουν ένα πρόβλημα.

Ο εκπαιδευτικός έχει αποσαφηνίσει πως η αναφορά και η εμπλοκή με μαθηματικά αντικείμενα δεν έχει ως αποτέλεσμα την προσέγγιση των μαθηματικών ιδεών που επιδιώκεται. Έτσι επιλέγει δραστηριότητες από όλους τους χώρους με ενθάρρυνση στην περιοχή που μας ενδιαφέρει και αν στοχαζόμαστε πάνω σε αυτή.

Οι μαθησιακοί στόχοι για τα μαθηματικά με βάση το ΔΕΠΠΣ 2011 είναι να :

- Διαβάζουν αριθμούς μέχρι το 10
- Αναγνωρίζουν ποσότητες αριθμητικές με στρατηγικές άμεσης ανάγνωσης
- Καταμετρούν αντικείμενα μέχρι το 10
- Συγκρίνουν
- Αναλύουν τους αριθμούς μέχρι το 10
- Κατανοούν πράξεις <<βάζω>>, <<βγάζω>> έως το 10
- Διερευνούν συνδυασμούς, αθροίσματα μέχρι το 10
- Ομαδοποιούν αντικείμενα
- Μοιράζουν αντικείμενα σε δυάδες ...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

2.1 παιδική λογοτεχνία

Η παιδική λογοτεχνία όλο και αυξάνεται τα 20 τελευταία χρόνια, το παιδί αντιμετωπίζεται πλέον ως ισότιμο μέλος. Ο όρος της παιδικής λογοτεχνίας συνδέεται με τα κείμενα που μπορούν να φέρουν το παιδί κοντά με την έννοια της τέχνης και πιο συγκεκριμένα την λογοτεχνία. Σκοπός της είναι να μεταφέρει συγκίνηση και έμμεσα να διοχετεύσει γνώσεις.

Από το 1970 και έπειτα παρατηρείται εντυπωσιακή παραγωγή στη λογοτεχνία και κυρίως στη παιδική όπως παραμύθια και διηγήματα. Το παιδί πλέον συμμετέχει σε κοινωνικοπολιτικά γεγονότα και η θεματολογία των βιβλίων αυτών έχει διευρυνθεί. Οι συγγραφείς πιστεύουν ότι όλων των ειδών τα θέματα (θάνατος, διαζύγιο, θέματα για το περιβάλλον) μπορούν να δειχθούν στο παιδί αρκεί να βρεθεί ο κατάλληλος τρόπος.

Όλα αυτά όμως μέσα από ένα σύγχρονο παραμύθι, που θα εξακολουθεί να υπάρχει το μυθικό στοιχείο και να συνδέεται η πραγματικότητα με την φαντασία.

Οι περισσότεροι συγγραφείς δεν επιλέγουν την χρήση που προφανούς διδακτισμού αλλά προτιμούν με ειδική χρήση της γλώσσας να προσφέρουν συγκίνηση και κυρίως χαρά και να διασκεδάσει το παιδί μέσα από αυτό. Κάθε είδους λογοτεχνία τόσο μάλλον η παιδική πρέπει να λαμβάνει υπόψιν την ηλικία του δέκτη.

Η έναρξη της σχέσης ανάμεσα στη παιδική λογοτεχνία και τα παιδιά, στην προσχολική ηλικία είναι κάτι που γίνεται από κοινού με την νηπιαγωγό και το παιδί. Σε αυτή την ηλικία τα παιδιά δεν μπορούν να λειτουργήσουν παρά μόνο σαν ακροατές, θεατές και έμμεσοι αναγνώστες καθώς δεν γνωρίζουν ούτε γραφή ούτε ανάγνωση, παρόλα αυτά μπορούν να έρθουν σε επαφή με την λογοτεχνία. Με το τρόπο αυτό όσο μεγαλώνουν συνθέτουν διάφορα νοήματα ανάλογα με την ηλικία και κατάλληλα για αυτά βεβαίως, όσο αλλάζει η ηλικία τόσο αλλάζουν και τα βιβλία, συνεπώς και τα νοήματα. Η νηπιαγωγός πρέπει να φτιάξει κατάλληλα τις προϋποθέσεις για φαντασία, χαρά, δημιουργία και ανακάλυψη.

Ο κάθε παιδικός σταθμός, νηπιαγωγείο η οποιοσδήποτε χώρος πρέπει να χρησιμοποιεί κατάλληλα τα μέσα που έχει για το πέρας των παιδιών στη παιδική λογοτεχνία. Η αναγνωστική συμπεριφορά πρέπει να καλλιεργηθεί σωστά από μικρή ηλικία διότι η συνήθεια της ανάγνωσης αναπτύσσεται στα πρώτα χρόνια της ζωής μας και συνεχίζεται. Επομένως το νηπιαγωγείο είναι ο κατάλληλος χώρος για να δημιουργηθούν οι βάσεις και θα γίνει το παιδί αποδέκτης ουσιαστικών πραγμάτων. (Αναγνωστοπούλου Δ., 2011)

Ο εμπλουτισμός του προφορικού λόγου στη προσχολική ηλικία επιτυγχάνεται έμμεσα και ευχάριστα μέσω της επαφής των παιδιών με τα βιβλία. Αυτό μπορεί να γίνει και εκτός νηπιαγωγείων ή παιδικών σταθμών μέσω των γονέων, με δική τους πρωτοβουλία. Αυτό δημιουργεί θετική στάση στην ανάγνωση βιβλίων και γενικά στο διάβασμα με ευχάριστο τρόπο και δημιουργικό. Τα παιδιά που από μικρές ηλικίες έρχονται σε επαφή με λαϊκά παραμύθια, γλωσσοδέτες, τραγούδια, αινίγματα, λιγνίσματα, νανουρίσματα, θρύλους, μύθους, ποιήματα, και παραμύθια αυξάνουν κατά πολύ τις πιθανότητες να μην εμφανίσουν στο μέλλον αναγνωστικά προβλήματα.

Η παιδική λογοτεχνία είναι ένα πολύ καλό και χρήσιμο μέσο διδασκαλίας, μέσο αυτής ο παιδαγωγός και όχι μόνο μπορεί να επηρεάσει ηθικά, ψυχικά και αισθητικά το

κόσμο των παιδιών και να δημιουργήσει υπεύθυνους πολίτες. Συγκεκριμένα τα παραμύθια αποτελούν δραστηριότητα δημιουργικής σκέψης.

2.2 Ορισμός παραμυθιού

Τα παραμύθια αποτέλεσαν τρόπο μεταφοράς μηνυμάτων στην επόμενη γενιά, όπως και τα τραγούδια, γεγονός που μαρτυρά ότι υπάρχουν από πολύ παλιά, από τότε που υπήρχαν και οι διάφοροι λαοί. Στα Ομηρικά έπη το <<παραμυθέομαι>> σημαίνει συμβουλεύω, και στα κείμενα του Πλάτωνα και του Ηροδότου ως παρηγορώ μυθικά και όχι ως παρηγοριά. Έτσι τα παραμύθια είναι μια τέχνη όπως η ποίηση.

Συγκεκριμένα είναι μια ιστορία που παρουσιάζει τα ήθη και έθιμα κάθε λαού. Ανήκουν στο παρελθόν όπως έχει προαναφερθεί, μη συγκεκριμένο. Το παραμύθι συγγενεύει με τον μύθο, ανήκουν στη φαντασία και σε ένα εξωπραγματικό κόσμο, αν και εκεί το αδύνατο θεωρείτε δυνατό.

Με βάση τον Thomson και τον ορισμό που έδωσε το 1946 <<Παραμύθι είναι μια αφήγηση συγκεκριμένου μήκους που περιέχει μια διαδοχή μοτίβων ή επεισοδίων>>. Ο υποστηρίζει ότι πρέπει για να αναφερθούμε σε ένα παραμύθι πρέπει πρώτα να ψάξουμε την προέλευσή του.

2.3 Το παραμύθι και η επίδρασή του στην ανάπτυξη του παιδιού

Είναι φυσικό τα παιδιά να θέλουν να βιώσουν διάφορες περιπέτειες, άλλοτε επικίνδυνες ή και όχι. Με αυτό τον τρόπο χαράζει το δικό του δρόμο και αυτό μπορεί να γίνει μέσα από τα παραμύθια, όταν τα παιδιά <<μπαίνουν>> στη θέση του ήρωα αποκτά έναν άλλο ρόλο. Έτσι συναντούν προβλήματα και καταστάσεις που καλούνται να λύσουν, είναι ένας τρόπος να ανακαλύψουν τον κόσμο. Ο νέος τρόπος παιδαγωγικής έχει ως στόχο μέσω του παραμυθιού να προετοιμάσει τα παιδιά για την ζωή. Μέσα από

τα παραμύθια μπορούν να παρουσιαστούν στο παιδί τα πάντα, είναι ιστορίες από τις οποίες ο ήρωας πηδά στην καθημερινή ζωή και είναι μέσα σε αυτή και το θαύμα, που τα παιδιά δεν ξεχωρίζουν. Το παιδί δεν λειτουργεί μόνο ως ακροατής, δεν ακούει μόνο αλλά προσθέτει και εικόνες η συμπληρώνει ότι μπορεί να φανταστεί.

Ένα παραμύθι έχει την ικανότητα να επηρεάζει την ψυχολογία του παιδιού, είναι σύνηθες φαινόμενο να βλέπουμε ένα παιδί μελαγχολικό και μόλις ακούσει την μαγική φράση <<μια φορά κι έναν καιρό >> αλλάζει η διάθεσή του. Μπορεί να δεχθεί τα αισιόδοξα μηνύματα ειδικά στις μικρές ηλικίες που δεν έχει αναπτυχθεί πλήρως η νόηση του παιδιού.

Τα παραμύθια προσφέρουν ηθική διαπαιδαγώγηση μέσα από την ηθική συμπεριφορά που παρουσιάζουν και με τρόπο που αποκτά νόημα για το παιδί. Μέσω των παραμυθιών μπορούν να περάσουν μηνύματα στο συνειδητό, στο προσυνειδητό και στο ασυνείδητο. Με τον τρόπο που παρουσιάζεται η ιστορία ενσαρκώνονται οι πιέσεις του εκείνου (id), υποδεικνύονται δρόμοι για ικανοποίηση των πιέσεων αλλά και ευθυγραμμίζονται οι απαιτήσεις του εγώ (ego) και του υπereγώ (superego) (Αναγνωστόπουλος 1982, 1985, 1990).

Μέσα από τις εικόνες που συνδέουν συνήθως τα παραμύθια διευρύνεται και η φαντασία των παιδιών, από αυτές το παιδί μπορεί να κατανοήσει καλύτερα το περιεχόμενο και να οδηγηθεί σε περισσότερα συμπεράσματα για το τέλος, έτσι θα μπορεί και να προσανατολιστεί καλύτερα στη ζωή του. Ως πη το πλείστον στα παραμύθια συν υπάρχει το καλό και το κακό, όπως και στη ζωή οι άνθρωποι δεν είναι πάντα καλοί ή πάντα κακοί. Από τα παραμύθια όμως τα παιδιά διδάσκονται ότι το κακό στο τέλος χάνει, έτσι ο ήρωας που κερδίζει είναι πιο ελκυστικός και ταυτίζεται με αυτό (Αναγνωστόπουλος 1982, 1985, 1990).

Η δημιουργικότητα είναι πολύ σημαντική και κάνει ένα άτομο ευέλικτο (Runco, 2004a, σ. 658). Ένα άτομο λέμε ότι είναι δημιουργικό όταν σχεδιάζει, εφευρίσκει, επινοεί και συνθέτει. Εάν θα παραχθεί ένα δημιουργικό αποτέλεσμα εξαρτάτε από την διάθεση και τα κίνητρα του ανθρώπου (Guilford, 1950).

Η συμβολή του παραμυθιού στην ανάπτυξη διαφόρων τομέων είναι και το σημαντικότερο προτέρημα, αναλόγως το μήνυμα που θέλει να περάσει όπως :

Συμβολή στην γλωσσική ανάπτυξη: Το παραμύθι πρώτα από όλα βοηθάει στην ανάπτυξη της γλώσσας, διότι τα παιδιά ακούνε λέξεις που δεν γνώριζαν. Ακολουθεί επεξήγηση με συνώνυμες και πιο απλές λέξεις. Έτσι μαθαίνουν καινούργιες λέξεις και εμπλουτίζουν το λεξιλόγιό τους.

Συμβολή στο ήθος: Μέσα από την ανάγνωση του παραμυθιού ο παιδαγωγός μπορεί να περάσει πολλά μηνύματα αν το περιεχόμενο είναι κατάλληλο.

Συμβολή στον κοινωνικό τομέα: Όταν διαβάζεται ένα παραμύθι το παιδί καλείται να περιορίσει την κινητικότητά του και να αυξήσει την προσοχή του. Επιπροσθέτως μέσα από ορισμένα παραμύθια είναι πιθανή η εξοικείωση του παιδιού με παραδώσεις και αξίες ενός τόπου.

Συμβολή στο συναισθηματικό και ψυχαγωγικό τομέα: Ο κυριότερος τομέας, ο συναισθηματικός, μέσο των παραμυθιών τα παιδιά δίνουν προσοχή στους ήρωες. Σκέφτονται τι θα έκαναν αν ήταν στη θέση του ήρωα, έτσι συνήθως ο ήρωας κάνει το σωστό και περνάμε το καλό μήνυμα στα παιδιά. Έτσι τα παιδιά περνούν σε ένα άλλον κόσμο, μαγικό, χωρίς άγχος και γεμίζουν συναισθήματα. Έχουν την ικανότητα να ενσωματώσουν τον φανταστικό κόσμο στον πραγματικό.

Η επιρροή που ασκεί το παραμύθι στο παιδί είναι πολύ μεγάλη και για αυτό είναι σημαντική η ένταξη του στο ωρολόγιο πρόγραμμα το σχολείου. Επιπλέον προσφέρει θετικά στοιχεία στην παιδαγωγική διαδικασία, είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για την νηπιαγωγό. Είναι ένα μέσο κοινωνικοποίησης και εκπολιτισμού όσα αναφέρονται στα παραμύθια αποτελούν τα σημαντικότερα πολιτισμικά γεγονότα στη ζωή μας (Ράπτης, 2008. Tsitsani, Psyllidou, Batzis, Livas, Ouranos, & Cassimos, 2011, σ. 267).

Σύμφωνα με τον παιδοψυχολόγο Bruno M. Bettelheim (1976) τα παραμύθια διεγείρουν το μυαλό και συμβάλουν στην ανάπτυξη της προσωπικότητας. Επίσης τα παραμύθια <<ενισχύουν την πρωτοβουλία των παιδιών και την ικανότητα αυτονομίας πιο αποτελεσματικά από τις καθημερινές εμπειρίες>> (Tsitsani et al., 2011 σ. 267).

Συμπεραίνουμε ότι τα παραμύθια οδηγούν τα παιδιά στο να κατανοήσουν την πραγματικότητα και στη δημιουργικότητα. Κανείς δεν μπορεί να φτάσει στην δημιουργία χωρίς εμπειρία και αν δεν δημιουργήσει στο κενό (Guilford, 1950. σ 448).

2.4 Χαρακτηριστικά παραμυθιών

Όλοι μας έχουμε έρθει σε επαφή με παραμύθια και έχουμε βιώσει διάφορα συναισθήματα, είναι πιθανό να θέλουμε να διαβάσουμε κάτι ξανά και ξανά και κάθε φορά να παρατηρούμε κάτι καινούργιο. Μέσα από τα παραμύθια μπορεί κανείς να διαβάσει για διάφορους λαούς και παραδόσεις, έτσι είναι και ένας τρόπος να τις περάσουμε στα παιδιά μας. Όλα αυτά παρουσιάζονται πιο απλά σε ένα παραμύθι και μπορούν να διδάξουν αλλά και να διασκεδάσουν τον αναγνώστη οποιαδήποτε ηλικίας.

Σε αυτά συναντάμε συνήθως ως ήρες πριγκίπισσες, ξωτικά, νεράιδες και άλλα πλάσματα φανταστικά. Το τέλος ως επί το πλείστον είναι ευχάριστο και καλό, όλα αυτά όμως δεν αντιστοιχούν στην πραγματικότητα αλλά σε ένα υπερφυσικό κόσμο που στον οποίο ο άνθρωπος δεν μπορεί να ελέγξει. Σε αυτό τον κόσμο δεν υπάρχει ορισμένος χρόνος, μπορεί να δει κανείς ζώα να μιλούν, όπως και το φεγγάρι, ο ήλιος το νερό, τα δέντρα να κάνουν πράγματα που δεν συμβαίνουν στη πραγματική ζωή.

Τα παραμύθια έχουν ένα ρομαντικό χαρακτήρα και το θέμα του κινείται γύρω από προβλήματα και εμπόδια που συναντάνε οι ήρωες. Επίσης ένα διαφορετικό θέμα είναι η κακή τύχη και τα προβλήματα του ήρωα και μετά από πολύ κόπο η επιθυμία του πραγματοποιούνται και τα προβλήματα του λύνονται. Συνήθως είναι θέματα αγάπης όπως η πεντάμορφη και το τέρας ή ο βάτραχος και ο πρίγκιπας.

Σημαντικότερο χαρακτηριστικό είναι το ευτυχισμένο τέλος και ότι το καλό θα νικήσει αφού στο τέλος κυριαρχεί η φράση <<ζήσαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα>>. (Αναγνωστόπουλος, 1994). Αυτό το ευτυχισμένο τέλος κάνει τον αναγνώστη να νιώσει ευχάριστα, οι άνθρωποι είναι ευάλωτοι στη μοναξιά και αυτό το συναίσθημα εξαφανίζεται μέσα από τέτοια παραμύθια (Cooper, 1998).

Στα παραμύθια χρησιμοποιείτε 'γ ενικό πρόσωπο και αόριστος ή παρατατικός αφού όσα περιγράφονται αφορούν το παρελθόν και φαίνεται να μιλάει το υποκείμενο (Jean, 1996).

Άλλα κοινά που υπάρχουν στα παραμύθια είναι : <<Μια φορά κι έναν καιρό>>, <<Ήταν κάποτε>>, <<πολύ παλιά>> και άλλα που είναι η πρώτη φράση. Ο λόγος που ξεκινούν έτσι είναι γιατί αναφέρονται στο απροσδιόριστο παρελθόν. Τα παραμύθια είναι ανάμεσα στην λογοτεχνία και τη μυθολογία (Jean, 1996).

Ακόμη ένα κοινό χαρακτηριστικό των παραμυθιών είναι η μαγεία. Ότι και αν συμβεί μέσα σε αυτό, ότι και αν διαβαστεί δεν θα κάνει εντύπωση στον αναγνώστη-ακροατή.

2.5 Κατηγορίες και είδη των παραμυθιών

Με βάση τον Propp τα παραμύθια χωρίζονται:

- Μυθικά
- Παραμύθια με ζώα
- Ηθικοπλαστικά

Ενώ ο Wundt τα χωρίζει σε επτά κατηγορίες:

- Μυθολογικά παραμύθια
- Μαγικά παραμύθια
- Μύθοι
- Παραμύθια με ζώα
- Παραμύθια σχετικά με την καταγωγή
- Αστεία
- Και ηθικοπλαστικά παραμύθια

Τα στοιχεία που μπορεί να εντοπίσει κανείς στα παραμύθια είναι :

- Εθνολογικά, όπως αρπαγές
- Μυθολογικά, δοξασίες στους δράκους κ.α.

- Μαγικά, για παράδειγμα μεταμορφώσεις και μαγικά φίλτρα
- Λαϊκές αντιλήψεις σε διάφορες εποχές
- Στοιχεία λαϊκού πολιτισμού

Με βάση τα παραπάνω τα παραμύθια χωρίζονται σε:

- Διεθνή, αυτά που συναντάμε σε όλα τα έθνη
- Ανατολίτικα
- Παραμύθια από αρχαία ελληνική μυθολογία
- Νεοελληνικά παραμύθια
- Παιδικά παραμύθια τα οποία είναι δημιουργήματα από διάφορους συγγραφείς

Τα παραμύθια απευθύνονται σε όλες τις ηλικίες και χωρίζονται σε διάφορα είδη. Όπως για παράδειγμα τα ιστορικά βασίζονται σε ιστορικά γεγονότα, τα κοινωνικά σε κοινωνικά θέματα και τα παραμύθια που δημιουργούνται από τον αφηγητή, τα συμμετοχικά. Εκτός από αυτά υπάρχουν τα διασκεδαστικά και τα περιγραφικά, όπως και άλλα με παραλλαγές. Το είδος του παραμυθιού που έχει εξελιχθεί είναι το συμμετοχικό. Είναι ένα είδος έκφρασης, συμμετοχής και δημιουργίας, αυτό ζητείται και από τα παιδιά και είναι πιο αγαπητό. (Γιαννακοπούλου Α., 1998) ενδιαφέρον έχουν και τα πιο μοντέρνα παραμύθια, με ένα διαφορετικό στυλ.

Σχετικά με τα παραμύθια είναι και κάποιες λαϊκές παραδόσεις όπως οι μύθοι, οι θρύλοι και οι ευτράπελες διηγήσεις. Οι κατηγορίες των παραμυθιών είναι: τα μαγικά ή εξωτικά, παραμύθια που αναφέρονται σε δράκους, μάγισσες και άλλα, τα διηγηματικά ή κοσμικά αυτά που μοιάζουν με την πραγματική ζωή, τα θρησκευτικά ή συναξάρια, σχετίζονται με την ζωή των αγίων και τα σατιρικά που είναι πιο διασκεδαστικά.

Οι βασικές κατηγορίες διαχωρισμού των παραμυθιών είναι δυο. Στην μια κατηγορία είναι το λαϊκό παραμύθι, μια φανταστική διήγηση που ανήκει σε ένα φανταστικό κόσμο, μαγικό με σκοπό την τέρψη του ακροατή με βάση τον καθηγητή Λαογραφίας Δημήτρη Πετρόπουλο. Ο Μιχάλης Μερακλής λέει <<Η πραγματικότητα της ζωής με την απaráβατη και σκληρή νομοτέλειά της μας καταθλίβει και λαχταράμε να ζήσουμε κάποτε και δίχως αυτήν, πλάθοντας μύθους>>.

Η άλλη κατηγορία είναι το σύγχρονο παραμύθι το οποίο έχει επικρατήσει κιόλας, και λέγεται αλλιώς και έντεχνο. Γράφεται από γνωστούς παραμυθάδες-συγγραφής και παρουσιάζει περισσότερο προσωπικά βιώματα σε αντίθεση με το λαϊκό. Στις μέρες μας υπάρχει μια τάση να απομυθοποιούνται τα παραμύθια και περιορισμού του φανταστικού κόσμου και του μαγικού. Τα θέματα της καθημερινής ζωής είναι αυτά που εμπνέουν τους συγγραφής των παραμυθιών, παρόλο που παρουσιάζονται με ένα διαφορετικό και μαγικό τρόπο, πλέκεται η φαντασία και η πραγματικότητα.

Όπως ο κόσμος εξελίσσεται, όλα τα πράγματα αλλάζουν και προχωράνε έτσι και τα παραμύθια εξελίσσονται. Ξεκίνησε από το λαϊκό παραμύθι και έχουμε φτάσει στο σύγχρονο με διαφορές και στη μορφή του παραμυθιού. Αυτό γίνεται διότι και τα ενδιαφέροντα των παιδιών αλλάζουν.

Το σύγχρονο παραμύθι έχει διατηρήσει το στοιχείο του λαϊκού παραμυθιού και του φανταστικού αλλά σε καταστάσεις και προβλήματα που αντιστοιχούν στη πραγματική ζωή. Αυτό γίνεται για να διευκολύνει το παιδί στην κατανόηση της πραγματικότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Τα παραμύθια μου

Τα τρια γουρουνάκια

Μια φορά και ένα καιρό ήταν μια μαμά γουρουνίτσα με τρια μικρά γουρουνάκια. Μια μέρα είπε στα μικρά γουρουνάκια πως είχε φτάσει η μέρα να φύγουν πια από το σπίτι και πως έπρεπε πια να μείνουν μόνα τους. Εκείνα έφυγαν και έφτιαξε το καθένα το δικό του σπίτι. Το πρώτο γουρουνάκι έφτιαξε ένα σπίτι από άχυρο, το δεύτερο από ξύλα και το τρίτο το πιο έξυπνο από τούβλα και τσιμέντο. Ξαφνικά

εμφανίζεται ο κακός ο λύκος και αφού το πρώτο γουρουνάκι δεν άνοιξε την πόρτα, πήρε μια βαθιά ανάσα, φύσηξε και έριξε το σπίτι. Τότε το γουρουνάκι ζήτησε βοήθεια από τον αδερφό του, αλλά ο λύκος τους βρήκε και εκεί και φύσηξε ξανά και ξανά πιο δυνατά και κατάφερε να ρίξει και αυτό το σπίτι. Μετά και τα τρία γουρουνάκια μαζεύτηκαν στο τελευταίο σπίτι το πιο γερό. Εκεί ο λύκος φυσούσε και ξανά φυσούσε για πολύ ώρα αλλά το σπίτι ήταν πολύ γερό και δεν μπορούσε να μπει μέσα, έτσι και έφυγε.

- ✚ Σε αυτό το παραμύθι μπορούμε να ασχοληθούμε με τον αριθμό τρία και να κάνουμε δραστηριότητες και πράξεις με αυτό. Μπορούν να γίνουν προσθέσεις και αφαιρέσεις παίζοντας με το τρία και να μάθουν τα παιδιά να μετρούν μέχρι εκεί. Επίσης το τρία μοιάζει και με ένα γράμμα της αλφαβήτου που παρατηρείται τα παιδιά σε αυτήν την ηλικία να τα μπερδέψουν.

Δραστηριότητα :

Αφού συγκεντρωθούν τα παιδιά με την νηπιαγωγό στη παρεούλα και διαβάσουν το παραμύθι, μπορούν να κάνουν μια συζήτηση πάνω σε αυτό. Μετά η νηπιαγωγός της τάξης μπορεί να βρει τρία μικρά λούτρινα γουρουνάκια, να τα παρουσιάσει στα παιδιά και να τα μετρήσουν μαζί να μετρήσουν μέχρι το τρία δηλαδή. Μετά κρύβοντας το ένα μπορεί να κάνει διάφορες ερωτήσεις παράδειγμα πόσα αρκουδάκια βλέπετε τώρα και μετά αν έρθει και το άλλο πόσα θα έχουμε και να παίζουν με τις πράξεις πρόσθεση-αφαίρεση.

Το ασχημόπαπο

Κάπου στις όχθες μια λίμνης ζούσε μια μαμά πάπια που είχε κάνει πέντε αυγά. Ξάφνου ένα πρωί τα τέσσερα από τα πέντε αυγά έσπασαν και βγήκαν τέσσερα μικρά πανέμορφα παπάκια. Το ένα αυγό άργησε να σπάσει και όταν έγινε αυτό το παπάκι που βγήκε από μέσα ήταν πολύ άσχημα και διαφορετικό από τα άλλα. Όλοι το κορόιδευαν

και αποφάσισε να φύγει. Όπου πήγαινε το κορόιδευαν και το έδιωχναν, και σε μια οικογένεια που το πήραν μετά από λίγο καιρό έφυγε. Πέρασε ο χειμώνας και ήρθε η άνοιξη ξανά, έφτασε σε μια ωραία λίμνη, εκεί βρήκε ένα ωραίο κύκνο και το ερωτεύτηκε αλλά σκέφτηκε πως ήταν πολύ άσχημο. Όταν είδε τον εαυτό του στο νερό κατάλαβε πως είχε γίνει ένας όμορφος κύκνος.

- ✚ Εδώ το παραμύθι λέει για μια μαμά πάπια που έκανε πέντε αυγά. Το ένα όμως άργησε να σπάσει και να βγει από μέσα το παπάκι. Οπότε ακούγονται δύο αριθμοί, το τέσσερα και το πέντε. Το πιο λογικό και εύλογο είναι να κατανοήσουν την πράξη της αφαίρεσης δηλαδή πέντε αυγά μείον ένα που δεν έσπασε έχουμε τέσσερα.

Δραστηριότητα :

Ξεκινάει η δραστηριότητα διαβάζοντας το παραμύθι. Στην πορεία μπορούν να γίνονται διαλείμματα και συζήτηση πάνω στους αριθμούς που θα ακουστούν. Μετά από αυτό θα κάνουμε την πράξη $5-1=4$ και $4+1=5$, και θα μετρήσουμε μέχρι το πέντε. Στη συνέχεια μπορεί η νηπιαγωγός να έχει ετοιμάσει μια ζωγραφιά με πέντε αυγά και να ζητήσει από τα παιδιά να ζωγραφίσουν τα τέσσερα ένα χρώμα το ίδιο και το πέμπτο να το κάνουν διαφορετικό.

Τα επτά κατσικάκια

Μια φορά και έναν καιρό κάπου μακριά ζούσε μια μαμά κατσικά με επτά μικρά κατσικάκια. Μία μέρα η μαμά κατσικά έπρεπε να πάει κάπου και να αφήσει μόνα τα μικρά κατσικάκια, τους είπε να προσέχουν πολύ και να μην ανοίξουν σε κανένα και κυρίως στο κακό λύκο. Όταν η μαμά τους έφυγε όντως ο κακός ο λύκος χτύπησε την πόρτα αλλά τα κατσικάκια το κατάλαβαν και δεν άνοιξαν. Ο κακός ο λύκος μεταμφιέστηκε και ξανά γύρισε, τα κατσικάκια νόμισαν πως ήταν η μαμά τους και άνοιξαν την πόρτα. Τα κατσικάκια κρύφτηκαν αλλά ο λύκος τα βρήκε και τα έφαγε όλα εκτός από ένα και μετά πήγε για ύπνο. Όταν γύρισε η μαμά το μικρό κατσικάκι της

είπε τι είχε γίνει και πήγαν να βρουν το λύκο, του άνοιξαν την κοιλιά και έβγαλε τα κατσικάκια από μέσα, μετά γέμισαν την κοιλιά του λύκου με πέτρες και έζησαν τα κατσικάκια καλά και εμείς καλύτερα.

- ✚ Εδώ ο αριθμός επτά είναι αυτός που ακούγεται, τα επτά κατσικάκια. Εύκολα όμως μέσα από αυτό το παραμύθι μπορεί κανείς να μιλήσει στα παιδιά και για το έξι. Αφού ο λύκος έφαγε τα έξι από τα επτά, έμεινε ένα.

Δραστηριότητα :

Θα ξεκινήσουμε την δραστηριότητα μας διαβάζοντας το παραμύθι, θα ακολουθήσουν ερωτήσεις στα παιδιά όπως :

- Πόσα ήταν όλα τα κατσικάκια στην αρχή, θυμάστε;
- Πόσα από αυτά έφαγε ο λύκος ;
- Πόσα βρήκε η μαμά όταν γύρισε σπίτι ;

Μετά θα μάθουν τα παιδιά να γράφουν τον αριθμό επτά και αφού περάσουν όλα τα παιδιά και το γράψουν, στη συνέχεια τα παιδιά ανά δύο θα κάνουν τον αριθμό επτά με το σώμα τους στο χαλάκι. Στη συνέχεια θα ονομάσω τα παιδιά με αριθμούς (π.χ. Ελπίδα είσαι το επτά, Νίκο το ένα, Άννα το έξι) και όταν τα παιδιά ακούνε τον αριθμό που τους είπε η νηπιαγωγός θα σηκώνονται όρθια στη μέση της αίθουσας και θα σχηματιστεί μια ομάδα παιδιών που θα είναι η ομάδα έξι, μια άλλη η ομάδα επτά και μια Τρίτη ομάδα που θα είναι η ένα και μετά θα προσπαθήσουμε να μπούμε στη σειρά από την μικρότερη στη μεγαλύτερη.

Οι τέσσερις φίλοι

Αρκετό καιρό πριν υπήρχαν τέσσερις φίλοι, ένα γαϊδουράκι, ένας σκύλος, μία γάτα και ένας κόκορας. Μία όμορφη μέρα ξεκίνησαν ένα ταξίδι, αλλά στη πορεία δίψασαν. Βρήκαν ένα σπίτι που μέσα είχε πολύ φαγητό και ποτό αλλά μέσα υπήρχαν ληστές. Οι τέσσερις φίλοι αποφάσισαν να κάνουν φασαρία για να τρομάξουν και να φύγουν, και έτσι και έγινε. Οι λίστες έφυγαν και τα ζώακια όρμησαν στο τραπέζι.

✚ Εδώ ο αριθμός που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για συζήτηση είναι ο αριθμός τέσσερα, στο παραμύθι αναφέρονται τέσσερις φίλοι. Είναι τέσσερα διαφορετικά ζώακια που έγιναν φίλοι και αποφάσισαν να κάνουν μαζί ένα ταξίδι.

Δραστηριότητα :

Αφού διαβαστεί το παραμύθι σε μια κόλλα χαρτί με ζώακια που θε έχει ετοιμάσει η νηπιαγωγός από πριν θα καθίσουν τα παιδιά στα τραπεζάκια και θα βρουν μέσα στα πολλά ζώακια και θα ζωγραφίσουν τέσσερα γαϊδουράκια, τέσσερα σκυλάκια, τέσσερις γατούλες και τέσσερα κοκοράκια. Εδώ τα παιδιά καλούνται να ξεχωρίσουν τα ζώακια και να βρουν τέσσερα, για να γίνει αυτό τα παιδιά πρέπει να ξέρουν και τους αριθμούς που είναι πριν από το τέσσερα και να τα μετρήσουν μέχρι αυτό.

Η χιονάτη και οι επτά νάνοι

Κάπου σε ένα μακρινό μέρος ζούσαν ένας βασιλιάς και μια βασίλισσα, με την κόρη τους την Χιονάτη. Μια μέρα η βασίλισσα πέθανε και ο βασιλιάς ξανά παντρεύτηκε μια κακία γυναίκα που δεν αγαπούσε την Χιονάτη γιατί ήταν πιο όμορφη. Έτσι ξαφνικά η Χιονάτη βρέθηκε χαμένη στο δάσος, περπάτησε μέχρι που έφτασε σε ένα σπίτι. Μετά από λίγο γύρισαν στο σπίτι οι επτά νάνοι, ήταν το σπίτι τους, βρήκαν εκεί την Χιονάτη και την άφησαν να μείνει μαζί τους αλλά έπρεπε να κάνει δουλειές, εκείνη δέχτηκε. Η κακιά βασίλισσα όμως την βρήκε και της έδωσε ένα μήλο με

δηλητήριο να φάει και εκείνη πέθανε. Βρέθηκε ένα πρίγκιπας που θαμπώθηκε από την ομορφιά της και με το που την φίλησε εκείνη ξύπνησε.

- ✚ Αυτό το παραμύθι είναι γνωστό σε σχεδόν όλα τα παιδιά, ο αριθμός που κυριαρχεί είναι το επτά που είναι και ο αριθμός των νάνων.

Δραστηριότητα:

Μετά την συγκέντρωση των παιδιών στη παρεούλα μπορεί να ξεκινήσει μια δραστηριότητα με την ανάγνωση του παραμυθιού. Αφού γίνει αυτό μπορεί να γίνει στα παιδιά η ερώτηση: πόσοι ήταν οι νάνοι; Μετά μπορούμε να μετρήσουμε όλοι μαζί μέχρι το επτά και να προσπαθήσουμε μετά να το κάνουμε και ανάποδα, κατεβαίνοντας δηλαδή από το επτά έως το ένα. Είναι κάτι δύσκολο αλλά να μάθουν τα παιδιά ότι υπάρχει και αυτή η δυνατότητα. Για να χαλαρώσουν μετά από αυτό ωραίο θα ήταν να μοιράσουμε στα παιδιά ζωγραφιές και να ζωγραφίσουν τους επτά νάνους.

Ο Τζακ και η φασολιά

Κάποτε ζούσε ένα μικρό αγόρι με την μαμά του, ήταν πολύ φτωχοί, δεν είχαν ούτε να φάνε, το μόνο που είχαν ήταν μια αγελάδα που αποφάσισαν να την πουλήσουν για να αγοράσουν φαγητό. Η Τζακ το μικρό αγόρι πάει να πουλήσει την αγελάδα και στο δρόμο βρίσκει ένα μάγο, ήθελε την αγελάδα με αντάλλαγμα πέντε μαγικά φασόλια, ο Τζακ δέχτηκε. Όταν τα φύτεψε μια τεράστια φασολιά φύτρωσε, ο Τζακ σκαρφάλωσε και στην κορυφή βρήκε ένα παλάτι μπήκε μέσα και καθώς πήγαινε στην κουζίνα να φάει βρήκε ένα σακούλι με χρυσά νομίσματα. Το πήρε και πήγε στη μαμά του.

- ✚ Ένα παραμύθι που θέλει να περάσει και μηνύματα. ο μοναδικός αριθμός που ακούγεται στο παραμύθι αυτό είναι το πέντε που είναι ο αριθμός

των φασολιών που του δίνει ο μάγος του Τζακ ως αντάλλαγμα για να του δώσει την αγελάδα του.

Δραστηριότητα:

Μια δραστηριότητα που θα μπορούμε να υλοποιηθεί εδώ, με βάση αυτό το παραμύθι είναι να μετρήσουν όλοι μαζί μέχρι το πέντε, πέντε φασόλια και μετά όλα τα παιδιά ένα- ένα. Μετά από αυτό θα μπορούσε να υπάρχει ένα σακουλάκι και κάθε παιδί με την σειρά του να σηκώνεται και να μετράει πέντε φασολάκια και να τα βάζει μέσα στο σακουλάκι. Έτσι τα παιδιά μαθαίνουν να μετράνε μέχρι το πέντε.

Οι τρις γάτες

Κάπου στα κεραμιδιά ενός σπιτιού ζούσαν τρις γάτες, μια καστανόξανθη, μια περίεργη ροζ και μια άσπρη. Όταν ο καιρός ήταν καλός τους άρεσε να κάθονται στις σκεπές και να απολαμβάνουν τον ήλιο κουτσομπολεύοντας, πόσοι γάτοι πέρασαν, πόσα γατάκια γέννησαν οι άλλες γάτες, πόσα ποντίκια έπιασε η κάθε μια. Ένα μεσημέρι η αφεντικίνα της μίας τηγάνιζε ψάρια και είπαν να πάνε να τσιμπήσουν κανένα. Τα άρια ήταν πέντε όμως και οι γάτες διαφωνούσαν για ο πόσα θα πάρουν η μια τα ήθελε όλα δικά της η άλλη έλεγε να πάρουμε ένα η κάθε μια και όπως τσακώνονταν πέφτει το τηγάνι με το καυτό λάδι και καίγεται η γούνα τους.

- ✚ Στο παραμύθι οι τρις γάτες ακούγεται ο αριθμός τρία αλλά μέσα στο παραμύθι υπάρχουν και άλλοι αριθμοί και έννοιες που σχετίζονται με αριθμούς. Υπάρχει και το πέντε, αυτός είναι ο μεγαλύτερος αριθμός μέσα στο παραμύθι.

Δραστηριότητα :

Σε αυτό το σημείο μπορούν να γίνουν πολλές δραστηριότητες και να παίξουμε με διάφορους αριθμούς. Εκτός από το τρία που μπορεί να γίνει συζήτηση για αυτό ο οποίος είναι ο αριθμός από τις γάτες ωραίο είναι και το πέντε, ο αριθμός των ψαριών. Στα μισά του παραμυθιού οι γάτες συζητάνε για το πόσα θα φάει η κάθε μια. Εκεί μπορούμε να μιλήσουμε για την έννοια του μοιράζομαι. Η νηπιαγωγός της τάξης μπορεί να φέρει πέντε καραμέλες και να σηκώσει τρία παιδιά. Να κάνουν παιχνίδια και να δουν πόσα μπορεί να πάρει κάθε παιδί, πόσες δυνατές λύσεις μπορούν να βρουν και με ποιους τρόπους μπορεί να μοιραστεί το πέντε.

Τα τρία παιδιά της τύχης

Μια φορά και έναν καιρό ήταν ένας μπαμπάς με τρία παιδιά και μια μέρα τους έκανε από ένα δώρο και τους είπε να πάτε κάπου μακριά που δεν θα ξέρουν την αξία τους. Στον πρώτο χάρισε ένα πετεινό, στο δεύτερο ένα δρεπάνι και στο τρίτο μια γάτα. Ο πρώτος τα κατάφερε και πήγε σε ένα νησί που οι άνθρωποι δεν ήξεραν την ώρα και με την βοήθεια του πετεινού καταλάβαιναν περίπου, το αγόρι ζήτησε για αντάλλαγμα όσο χρυσάφι θα άντεχε να κουβαλήσει ένα γαϊδούρι. Το άλλο παιδί πήγε ένα νησί που άνθρωποι θέριζαν με τα χέρια και για να αποκτήσουν το δρεπάνι ζήτησε ένα άλογο φορτωμένο με χρυσάφι. Ο τρίτος αδερφός βρήκε ένα νησί που είχε πολλά ποντίκια και για να τους δώσει την γάτα ζήτησε ένα μουλάρι με χρυσάφι και κοσμήματα.

- ✚ Εδώ υπάρχουν τρία αδέρφια και ένας μπαμπάς, εκτός από αυτά υπάρχει και ο αριθμός των ζώων που ζητάνε για αντάλλαγμα για να πουλήσουν αυτά που τους άφησε ο πατέρας τους.

Δραστηριότητα :

Θα γίνει η ακρόαση του παραμυθιού από τους μικρούς μαθητές και μετά θα χωρίσουμε τα παιδιά σε τριάδες. Θα γίνει από όλους μέσα στη τάξη δηλαδή όλοι θα μετράνε μέχρι το τρία μαζί για να βοηθηθούν. Αφού όλοι δημιουργήσουν τριάδες, θα καθίσουν έτσι όπως είναι χωρισμένοι. Σε μερικές ομάδες τα δοθούν τρία αντικείμενα, σε μια άλλη δύο και σε μία άλλη ένα, θα γίνει δηλαδή μια προσπάθεια δραματοποίησης εν μέρη του παραμυθιού. Έτσι θα γίνει συζήτηση για το ποιος έχει περισσότερα και θα καταταχθούν οι αριθμοί από τον μεγαλύτερο προς τον μικρότερο. Τα παιδιά θα μάθουν πως δεν είναι όλοι οι αριθμοί ίδια και υπάρχουν μεγαλύτεροι και μικρότεροι.

Ο Αλή μπαμπά και οι 40 κλέφτες

Κάπου σε μια μακρινή πολιτεία ζούσε ο Αλή Μπαμπά, ένα φτωχός άνθρωπος μαζί με την γυναίκα του. Είχε και έναν αδερφό πολύ πλούσιο και άπληστο. Ο Αλή ένα πρωινό πήγε στο δάσος να κόψει ξύλα και είδε κάτι περίεργο, 40 άτομα πάνω σε άλογα να ανοίγουν μια σπήλιά και να αδειάζουν τσουβάλια με χρυσάφι. Μόλις έφυγαν ο Αλή μπαμπά μπήκε στη σπήλια και πήρε 60 χρυσά νομίσματα, τα πήγε σπίτι και μοίρασε από ένα σε κάθε φτωχό σπίτι. Όταν το κατάλαβε ο αδερφός του αυτό πήγε στη σπήλιά και προσπάθησε να κλέψει αλλά τον έπιασαν και εκείνος προσπάθησε να κατηγορήσει τον αδερφό του αλλά ο κάτοχος του χρυσαφιού κατάλαβε πόσο καλός είναι ο Αλή μπαμπά και του χάρισε όλο το χρυσάφι της σπηλιάς.

- ✚ Εδώ οι αριθμοί είναι λίγο μεγαλύτεροι αλλά μπορούν να απλοποιηθούν. Οι αριθμοί είναι διψήφιοι, ο αριθμός των κλεφτών είναι ο ένα δηλαδή σαράντα και τα χρυσά νομίσματα είναι ο άλλο, το εξήντα. Σε αυτό το σημείο μπορεί να εξηγηθεί στα παιδιά ότι υπάρχουν και

μεγάλοι αριθμοί που είναι σειρά από διάφορους αριθμούς, όσο πιο πολλοί αριθμοί ακολουθούν τόσο πιο μεγάλος είναι ο αριθμός.

Δραστηριότητα:

Και αυτό το παραμύθι όπως τα περισσότερα θέλει να περάσει το μήνυμα στα παιδιά να κάνουν πάντα το καλό και ότι αυτό πάντα στο τέλος κερδίζει. Μόλις ολοκληρωθεί η ανάγνωσή του, θα μιλήσουμε για τους αριθμούς που είναι πιο μεγάλη και θα μας πουν τα παιδιά το κάθε ένα τον μεγαλύτερο αριθμό που ξέρει. Αφού το καταγράψουμε θα το απλοποιήσουμε στους αριθμούς που το δημιουργούν και θα τα δούμε ένα -ένα. Έτσι δίνεται η ευκαιρία για γνωριμία με πολλούς διαφορετικούς αριθμούς. Θα μάθουν τα παιδιά να τους διαβάσουν και ότι οι αριθμοί είναι ατελείωτοι, πάρα πολλοί. Στη συνέχεια θα προσθέσουμε τους αριθμούς που αποτελούν το μεγαλύτερο αριθμό του κάθε παιδιού και θα βρούμε το άθροισμα (π.χ. η Μαρία μπορεί να πει το 147 και θα κάνουμε $1+4+7$ πόσο μας κάνει).

Τα 101 σκυλιά της Δαλματίας

Κάπου στο Λονδίνο, σε ένα σπίτι ζούσε ένα σκυλάκι Δαλματίας με το αφεντικό του. Σε μια βόλτα τους συνάντησαν μια πολύ ωραία σκυλίτσα και την πήραν μαζί τους, ερωτεύτηκαν και έκαναν πολλά μικρά κουταβάκια. Μια μέρα μια φίλη της οικογένεια, η Κρουέλα, τους επισκέφτηκε σπίτι, είχε αδυναμία στα γούνινα παλτό και ήθελε τα σκυλάκια για να τα κάνει γούνα. Το αφεντικό του όμως δεν τα πουλούσε και έτσι η Κρουέλα αποφάσισε να τα κλέψει, μετά από πολύ προσπάθεια όμως τα κουταβάκια επέστρεψαν σπίτι τους και έζησαν αυτά καλά και εμείς καλύτερα.

 ένα γνωστό και αγαπημένο παραμύθι για τα παιδιά αφού κυριαρχούν 101 μικρά σκυλάκια, ζώο αγαπημένο σε πολλά παιδιά. Μια ιστορία με

ενδιαφέρον αφού κρατάει τους ακροατές σε αγωνία για την τύχη των σκυλιών. Ειδικά για τα παιδιά είναι κάτι που τα διασκεδάζει κιόλας με συνεχής ανατροπές. Στην αρχή υπάρχει ένα σκυλάκι, στη συνέχεια όμως αυξάνονται, βρίσκει το ταίρι του και γίνονται δύο μετά ακόμα περισσότερα.

Δραστηριότητα:

Ξεκινώντας με την ανάγνωση του παραμυθιού μια ιδέα για να συνεχιστεί η δραστηριότητα είναι, αφού τα μικρά αυτά κουταβάκια είναι γεμάτα βούλες, θα μοιραστούν στα παιδιά ζωγραφιές με πολλά σκυλάκια αφού τα μετρήσουν με την βοήθεια της παιδαγωγού στη συνέχεια να ζωγραφίσουν βούλες στα σκυλάκια και να τις μετρήσουν στο τέλος πόσες βούλες έκανε το κάθε παιδί σε κάθε σκυλάκι.

Συμπεράσματα

Πρώτα από όλα θέλω να επισημάνω ότι η λογοτεχνία είναι πολύ σημαντική και πρέπει να χρησιμοποιείτε από όλους τους παιδαγωγούς. Όσο πιο νωρίς ηλικιακά ένα παιδί έρθει σε επαφή με το βιβλίο τόσο περισσότερο θα ο αγαπήσει. Μέσα από ένα παραμύθι δίνεται η ευκαιρία για να διδάξεις πολλά σε ένα παιδί, μπορεί να λειτουργήσει ως αφορμή για πολλές δραστηριότητες και συνδέεται με τα πάντα.

Υπάρχουν παραμύθια για όλα τα θέματα, δηλαδή μέσα από ένα παραμύθι μπορείς να μιλήσεις για κάτι σε ένα παιδί που θα δυσκολευόσουν χωρίς αυτό. Τα περισσότερα παραμύθια θέλουν να περάσουν θετικά μηνύματά και σχεδόν πάντα στο τέλος αυτό που είναι το σωστό κερδίζει κιόλας.

Εκτός όμως των παραμυθιών που είναι για παιδιά και κυρίως για μικρές ηλικίες, υπάρχουν και βιβλία για μεγαλύτερους, βασικά για όλα τις ηλικίες. Η λογοτεχνία είναι για όλους, έχει διάφορα είδη και διάφορα θέματα. Δεν χωρίζεται μόνο ηλικιακά, στα βιβλία μπορείς να ενημερωθείς ακόμα και για παλιότερες παραδόσεις και έθιμα που υπήρχαν και έχουν περάσει έτσι σε εμάς, διαβάζοντάς τα μέσα από τα βιβλία.

Η λογοτεχνία είναι κάτι μαγικό, μέσα από αυτήν μπορείς να δεις, να μάθεις αλλά και να πεις πολλά. Μπορείς να ταξιδέψεις σε άλλους κόσμους και να ξεφύγεις από την καθημερινότητα και τα προβλήματα σου. Πολλοί διαβάζοντας βιβλία καταφέρνουν και ηρεμούν ή μέσα από αυτά καλούνται να βρουν λύσεις σε διάφορα προβλήματα και ξεχνάνε τα δικά τους.

Εκτός όμως από τα παραμύθια και την λογοτεχνία σημαντική είναι και η σωστή εκμάθηση των μαθηματικών στη ζωή μας. Χωρίς τα μαθηματικά δεν μπορείς να κάνεις τίποτα πλέων, παντού θα συναντάμε μπροστά μας αριθμούς. Ακόμα και στις σελίδες των βιβλίων, πάνω μας, η ηλικία μας, το ύψος μας, το βάρος μας, όλα είναι αριθμοί. Αυτά όμως μπορούν να διδαχθούν ακόμα και διαβάζοντας.

Βιβλιογραφία

https://www.google.com/search?q=%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%BF+%CE%BD%CE%B7%CF%80%CE%B9%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CF%89%CE%BD+%CF%86%CE%BB%CF%89%CF%81%CE%B9%CE%BD%CE%B1&sxsrf=ALeKk018hUW-JxFhHV5zH7G5Opm1vpMU3A:1586963945514&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjph_mx3eroAhUJ0qYKHSHCBoKQ_AUoAnoECAkQBA&biw=1366&bih=657#imgsrc=dEuwRY0qdHk8XM

ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ Νηπιαγωγείου (2003), Β΄ διαθεματικό ενιαίο πλαίσιο προγράμματος σπουδών για το νηπιαγωγείο.

ΔΕΠΠΣ 2011, Πρόγραμμα σπουδών νηπιαγωγείου, β΄ μέρος, μαθησιακές περιοχές.

Μίχου, Κ. & Τζαβιδοπούλου Α. (2006) Το παραμύθι και η παιδαγωγική του αξιοποίηση. Εθνικό καποδιστριακό πανεπιστήμιο, Αθήνα

Ζωή, Π. & Μανωλούλη, Π. & Πετροπούλη, Γ.Χ. & Σενιάμο, Ρ. (2017) Η συμβολή του παραμυθιού στην ολόπλευρη ανάπτυξη του παιδιού προσχολικής ηλικίας (αδημοσίευτη πτυχιακή). Τεχνολογικό εκπαιδευτικό ίδρυμα Ηπείρου, Ιωάννινα

Γιώτη, Μ. (2017) Η δημιουργικότητα μέσα από τα παραμύθια, Πτυχιακή εργασία. Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Φλώρινα.

Παραμύθι Βικιπαίδεια